

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T230008	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament MT czarny 08	

sygnatura: 2014/09/00172#1

Data sporządzenia Karty: 2014.08.27
Data ostatniej aktualizacji Karty: 2017.01.20

SEKCJA 1. Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

1.1. Identyfikator produktu:

Symbol: T230008	Nazwa handlowa: Atrament MT czarny 08
---------------------------	---

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszanki oraz zastosowania odradzane:

Zastosowanie: atrament do drukarek przemysłowych, przeznaczony do opisu różnego rodzaju powierzchni

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki:

Nazwa: EBS Ink-Jet Systems Poland Sp. z o.o.
Adres: ul. Tarnogajska 13
50 – 512 Wrocław
Telefon: (+48-71) 367-04-11
Fax: (+48-71) 373-32-69
E-mail: office@ebs-inkjet.pl
Osoba odpowiedzialna za sporządzenie karty charakterystyki: email: A.Szadowiak@ebs-inkjet.pl

1.4. Numer telefonu alarmowego:

Producent: (+48-71) 367-04-11; godz. 7-15
Straż Pożarna: 998

SEKCJA 2. Identyfikacja zagrożeń

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszanki

Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008.

Flam. Liq. 2: H225; Eye Irrit. 2: H319; STOT SE 3: H336; EUH066

Wysoce łatwopalna ciecz i pary. Działa drażniąco na oczy. Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy. Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

2.2. Elementy oznakowania

Niebezpieczeństwo

Zawiera: Butanon (keton etylowo-metylowy)

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

H225	Wysoce łatwopalna ciecz i pary
H319	Działa drażniąco na oczy
H336	Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy
EUH066	Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T230008	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament MT czarny 08	

Zwroty wskazujące środki ostrożności:

P271	Stosować wyłącznie na zewnątrz lub w dobrze wentylowanym pomieszczeniu.
P303+P361+P353	W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ (lub z włosami): Natychmiast usunąć/zdjąć całą zanieczyszczoną odzież. Spłukać skórę pod strumieniem wody/prysznicem.
P304 + P340	W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO DRÓG ODDECHOWYCH: wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić warunki do odpoczynku w pozycji umożliwiającej swobodne oddychanie.
P305 + P351 + P338	W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać.
P312	W przypadku złego samopoczucia skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUC lub z lekarzem
P370+P378	W przypadku pożaru: Użyć gaśnicy typu ABC do gaszenia

2.3. Inne zagrożenia

Zagrożenia dla środowiska:

Mieszanina rozpuszczalna w wodzie – łatwo migruje w środowisku gruntowo-wodnym.

Mieszanina nie spełnia kryteriów PBT ani kryteriów vPvB, podanych w Załączniku XIII Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006.

SEKCJA 3. Skład/informacja o składnikach

3.1. Substancje

Nie dotyczy.

3.2. Mieszanki

Nazwa składnika	Butanon (keton etylowo- metylowy)	Mieszanina soli tert-alkilo(C12-14)-amoniowych: bis{1-[(2-hydroksy-5-nitrofenylo)azo]-2-naftalenolano(2-)}-chromianu(1-)	Etanol
Identyfikatory	Indeks: 606-002-00-3 CAS: 78-93-3 WE: 201-159-0	Indeks: 611-044-00-0 CAS: 117527-94-3 WE: 403-720-7	Indeks: 603-002-00-5 CAS: 64-17-5 WE: 200-578-6
Numer rejestracji	01-2119457290-43-XXXX	-	-
Zawartość procentowa	70-75%	1-2%	10-20%
Klasyfikacja (WE) nr 1272/2008	Flam. Liq.2; Eye Irrit. 2; STOT SE 3; H225, H319, H336, EUH066	Aquatic Chronic 2; H411	Flam. Liq.2; H225
Czy substancja posiada wspólnotowe wartości NDS	Tak DYREKTYWA 2000/39/WE	Nie	Nie

Wykaz i treść zwrotów H – pkt. SEKCJA 16.

SEKCJA 4. Środki pierwszej pomocy

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

<u>Przy kontakcie z oczami:</u>	Natychmiast przemywać wodą przez ok. 15 min przy szeroko otwartej powiece. Skontaktować się z okulistą.
<u>Przy kontakcie ze skórą:</u>	Zdjąć natychmiast skażoną odzież, a skórę zmywać wodą z mydłem.

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T230008	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament MT czarny 08	

Przy połknięciu:

Nie powodować wymiotów. Wezwać lekarza.

Przy wdychaniu:

Zapewnić dostęp świeżego powietrza; w razie konieczności zastosować sztuczne oddychanie, utrzymywać drożne drogi oddechowe.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Skutki i objawy narażenia ostrego:

- wdychanie powoduje podrażnienie górnych dróg oddechowych, wysokie stężenia par (powyżej 800mg/m³) mogą powodować bóle i zawroty głowy, nudności, wymioty.
- spożycie powoduje bóle brzucha, nudności; inne objawy jak przy narażeniu inhalacyjnym; aspiracja do płuc przy połknięciu lub wymiotach może powodować chemiczne zapalenie płuc.
- kontakt ze skórą – powoduje podrażnienie skóry, objawiające się zaczerwienieniem, swędzeniem, bólem; może być absorbowany przez skórę
- kontakt z oczami – pary powodują podrażnienie oczu, zaczerwienienie, łzawienie, ból

Skutki i objawy narażenia długotrwałego: długotrwały lub wielokrotny kontakt ze skórą powoduje jej odłuszczenie, a w rezultacie prowadzi do zapalenia; długotrwałe narażenie na wdychanie par oddziałuje na centralny układ nerwowy.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Leczyć objawowo.

SEKCJA 5. Postępowanie w przypadku pożaru

5.1. Środki gaśnicze

- CO₂,
- gaśnica proszkowa,
- piana odporna na działanie alkoholi,
- mgła wodna,
- piasek lub ziemia.

Niedopuszczalne materiały gaśnicze: – strumień wody.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Wysoce łatwopalna ciecz i pary. Produkty rozkładu mogą zawierać tlenki węgla. Zbiorniki i inne opakowania narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury mogą eksplodować. Pary są cięższe od powietrza i gromadzą się blisko podłoża, mogą przemieszczać się na znacząco odległość w kierunku ognia i powodować powrót płomienia. Wyciek do kanalizacji może powodować pożar lub niebezpieczeństwo wybuchu.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Stosować odzież ochronną odporną na działanie rozpuszczalników i sprzęt izolujący drogi oddechowe. Sąsiednie pojemniki chłodzić rozpylając na nie wodę. Nie dopuścić do przedostania się ścieków po gaszeniu do kanalizacji i wód.

SEKCJA 6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Wskazówki dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy. Stosować środki ochrony indywidualnej podane w Sekcji 8. Zapewnić jak największą wentylację. Unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającą się substancją. Usunąć źródła zapłonu.

Wskazówki dla osób udzielających pomocy.

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T230008	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament MT czarny 08	

Stosować środki ochrony indywidualnej (niezależny aparat oddechowy, rękawice ochronne odporne na rozpuszczalniki np. z kauczuku butylowego, szczelne gogle ochronne, odzież ochronną). W przypadku rozlania usunąć źródła zapłonu; na powierzchni utwardzonej zrosić wodą w celu ograniczenia odparowania rozpuszczalnika, natomiast na powierzchni nieutwardzonej nie używać wody. Odciąć wyciek, zebrać odpadową ciecz (nie splukiwać do kanalizacji).

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Mieszanina rozpuszczalna w wodzie – łatwo penetruje w głąb gruntu, nie jest zatrzymywana na lustrze wody gruntowej. Należy unikać wprowadzania mieszaniny do rowów odwadniających, wód powierzchniowych i gruntowych, a także do gleby. Obecność butanonu w ściekach odprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych jest niedopuszczalna ze względu na niską temperaturę zapłonu.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Na terenie utwardzonym, po ułożeniu zapory (nieprzepuszczalnej lub sorpcyjnej), można zraszać wodą (patrz wyżej). Nie zraszać na terenie nieutwardzonym. Rozlaną mieszaninę (lub odpadową ciecz - mieszaninę połączoną z wodą) zbierać przy pomocy odpowiedniej pompy w wykonaniu przeciwybuchowym lub sorbentem do cieczy polarnych (mieszających się z wodą) lub piaskiem, ziemią, trocinami, czyściwem, etc... do zamykanych pojemników. Na terenie nieutwardzonym zbierać wierzchnią warstwę gruntu i traktować ją jak nasycony sorbent.

Powstające odpady klasyfikuje się jako:

- odpadowa ciecz – 08 03 12* odpady farb drukarskich zawierające substancje niebezpieczne,
- nasycone sorbenty (lub grunt) – 15 02 02* zużyte sorbenty, materiały filtracyjne, czyściwo i odzież ochronna.

Zalecane unieszkodliwianie - analogicznie jak odpadów niebezpiecznych nie zawierających chlorowców - przez przekształcenie termiczne (spalanie lub piroliza).

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Informacje dotyczące kontaktu w sytuacji awaryjnej podano w sekcji 1.

Informacje dotyczące odpowiednich środków ochrony osobistej podano w sekcji 8.

Informacje dotyczące postępowania z odpadami podano w sekcji 13.

SEKCJA 7. Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Postępowanie z mieszaniną:

- w pomieszczeniu stosowania mieszaniny zapewnić właściwą wentylację,
- należy unikać źródeł zapłonu, urządzeń wywołujących iskrzenie,
- unikać kontaktu z oczami i skórą,
- nie wdychać par,
- stosować środki ochrony indywidualnej,
- nie opróżniać do kanalizacji,
- zapobiegać wyładowaniom elektrostatycznym.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności

Magazynowanie:

- pojemnik z mieszaniną przechowywać szczelnie zamknięty w dobrze wentylowanym, zaciemnionym pomieszczeniu
- nie przechowywać w jednym pomieszczeniu z silnymi utleniaczami,
- nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu, w miejscu magazynowania nie palić tytoniu.
- optymalna temperatura magazynowania – 10-25°C

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Atrament do drukarek przemysłowych, przeznaczony do opisu różnego rodzaju powierzchni.

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T230008	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament MT czarny 08	

SEKCJA 8. Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

8.1. Parametry dotyczące kontroli

Butanon - DNEL:

Droga narażenia:	Potencjalne skutki zdrowotne	Czas ekspozycji	Wartość
Kontakt ze skórą (pracownicy)	Skutki długotrwałe	1 Dn	1161 mg/kg
Wdychanie (pracownicy)	Skutki długotrwałe	-	600 mg/m ³
Kontakt ze skórą (konsumenci)	Skutki długotrwałe	1 Dn	412 mg/m ³
Wdychanie (konsumenci)	Skutki długotrwałe	-	106 mg/m ³
Połykanie (konsumenci)	Skutki długotrwałe	-	31 mg/m ³

Butanon - przewidywane stężenie niepowodujące zmian w środowisku (PNEC):

Woda słodka: 55,8 mg/L

Woda morska: 55,8 mg/L

Osad wody słodkiej: 284,74 mg/kg

Osad morski: 287,7 mg/kg

Gleba: 22,5 mg/kg

Nazwa chemiczna	NDS [mg/m ³]	NDSch [mg/m ³]
Butanon	450	900
Etanol	1900	

8.2. Kontrola narażenia

Zalecane środki ostrożności w czasie stosowania mieszaniny:

- zapewnienie właściwej wentylacji pomieszczeń,
- eliminacja źródeł zapłonu,
- zapewnienie stanowiska do mycia oczu w pobliżu miejsca pracy.
- nie jeść, nie pić podczas pracy z produktem.

Środki ochronne i higieny: zmienić zanieczyszczone ubranie, wymyć ręce i twarz po pracy z mieszaniną.

Środki ochrony indywidualnej: Stosowane środki ochrony indywidualnej powinny spełniać wymogi Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz.U. 2005 nr 259 poz. 2173)

- 1) ochrona dróg oddechowych – w normalnych warunkach, przy dostatecznej wentylacji nie jest wymagana; przy narażeniu na stężenia par przekraczające dopuszczalne wartości stosować maskę lub półmaskę z pochłaniaczem typu A.
- 2) ochrona rąk – rękawice ochronne odporne na działanie produktu (np. z kauczuku butylowego lub alkoholu poliwinylowego) powinny być noszone w przypadku, powtarzającego się lub długotrwałego narażenia skóry na działanie produktu, kiedy ocena ryzyka wskazuje, że jest to konieczne.
- 3) ochrona ciała – gdy ocena ryzyka wskazuje, że jest to konieczne stosować ubranie ochronne

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T230008	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament MT czarny 08	

- 4) ochrona oczu – gdy ocena ryzyka wskazuje, że jest to konieczne stosować odpowiednie gogle ochronne/okulary ochronne. Unikać bezpośredniego kontaktu produktu z oczami, także poprzez zanieczyszczenie dłońmi.

Kontrola narażenia środowiska:

Nie dopuścić do przedostania się produktu do kanalizacji, gleby, cieków wodnych.

W celu wyliczenia opłaty za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza (Dz.U. Nr 62, poz. 627 – Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, z późn. zm. oraz Dz.U. Nr 95, poz. 558 – Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 kwietnia 2011 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji), należy przyjąć stężenie procentowe LZO - lotnych związków organicznych (butanonu) od 70-75%.

Zalecenia dotyczące procedury monitoringu zawartości składników niebezpiecznych w powietrzu – metodyka pomiarów:

PN – 79/Z-04107.02 – Ochrona czystości powietrza. Badanie zawartości metyloetyloketonu. Oznaczanie metyloetyloketonu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej.

SEKCJA 9. Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Wygląd:	ciecz barwy czarnej
Zapach:	charakterystyczny
Próg zapachu:	brak danych
pH:	nie dotyczy
Temperatura topnienia/krzepnięcia:	-86°C
Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia:	78-81°C
Temperatura zapłonu:	-6°C
Szybkość parowania:	brak danych
Palność (ciała stałego, gazu):	nie dotyczy
Górna/dolna granica palności lub górna/dolna granica wybuchowości:	dolna: 1,8%, górna: 11,5%
Prężność par w 20°C:	105 [hPa]
Gęstość par:	2,48
Gęstość względna 20°C:	0,805 g/cm ³
Rozpuszczalność:	
w wodzie:	rozpuszcza się
inne rozpuszczalniki:	eter etylowy, alkohol etylowy, węglowodory
Współczynnik podziału: n-oktanol/woda:	brak danych
Temperatura samozapłonu:	514°C
Temperatura rozkładu:	nie dotyczy
Lepkość:	1,5-6,5 [mPa·s]
Właściwości wybuchowe:	mieszanina nieklasyfikowana jako wybuchowa, pary mieszaniny z powietrzem mogą tworzyć mieszaniny wybuchowe
Właściwości utleniające:	brak danych

9.2. Inne informacje

Przewodnictwo elektryczne:	0,6-2 [mS/cm]
----------------------------	---------------

SEKCJA 10. Stabilność i reaktywność

10.1. Reaktywność

Produkt niereaktywny w warunkach magazynowania i składowania. Patrz punkt 7.

10.2. Stabilność chemiczna

Produkt stabilny w warunkach normalnych.

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T230008	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament MT czarny 08	

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

W normalnych warunkach magazynowania i użytkowania nie powinny wystąpić niebezpieczne reakcje.

10.4. Warunki, których należy unikać

Unikać wysokiej temperatury, promieni słonecznych i źródeł ciepła.

10.5. Materiały niezgodne

Utleniacze.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

Nadtlenki.

SEKCJA 11. Informacje toksykologiczne

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Toksyczność ostra – doustnie:	butanon LD ₅₀ >2000-<=5000mg/kg (szczur) etanol LD ₅₀ 7060 mg/kg (szczur)
Toksyczność ostra – wdychanie:	butanon LC ₅₀ >5000ppm etanol LC ₅₀ 20000ppm
Toksyczność ostra – skóra:	butanon LD ₅₀ >5000mg/kg (królik)
Działanie żrące/drażniące:	butanon - umiarkowanie drażniący na skórę, silnie drażniący na oczy (królik) etanol – działa drażniąco na skórę, powoduje łagodne podrażnienie oczu (królik, 24h, Test Draize'go)
Działanie uczulające:	butanon – test maksymizacyjny, świnka morska, wynik – nie uczuła
Toksyczność dla dawki powtarzalnej:	Brak danych
Rakotwórczość:	Brak danych
Mutagenność:	butanon - nie jest mutageny (Test Ames, Salmonella typhimurium)
Szkodliwe działanie na rozrodczość:	Brak danych
Skutki i objawy narażenia ostrego:	<ul style="list-style-type: none"> - wdychanie powoduje podrażnienie górnych dróg oddechowych, wysokie stężenia par (powyżej 800mg/m³) mogą powodować bóle i zawroty głowy, nudności, wymioty. - spożycie powoduje bóle brzucha, nudności; inne objawy jak przy narażeniu inhalacyjnym; aspiracja do płuc przy połknięciu lub wymiotach może powodować chemiczne zapalenie płuc. - kontakt ze skórą – powoduje podrażnienie skóry, objawiające się zaczerwienieniem, swędzeniem, bólem; może być absorbowany przez skórę - kontakt z oczami – pary powodują podrażnienie oczu, łzawienie, ból
Skutki i objawy narażenia długotrwałego:	długotrwały lub wielokrotny kontakt ze skórą powoduje jej odtłuszczenie, a w rezultacie prowadzi do zapalenia; długotrwałe narażenie na wdychanie par oddziałuje na centralny układ nerwowy.

SEKCJA 12. Informacje ekologiczne

12.1. Toksyczność

Butanon:

Toksyczność dla ryb – *Leuciscus idus*: LC₅₀>100mg/l/48h
Toksyczność dla skorupiaków – *Daphnia magna*: EC₅₀>100mg/l/48h
Toksyczność dla alg – *Desmodesmus subspicatus*: EC₅₀>100mg/l/7 dni

Etanol:

Toksyczność dla ryb – *Oncorhynchus mykiss*: LC₅₀-13000mg/l/96h

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T230008	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament MT czarny 08	

Toksyczność dla skorupiaków – *Daphnia magna*: EC₅₀-2000mg/l/48h

Mieszanina nie była testowana, brak szczegółowych danych na temat jej ekotoksyczności.

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Butanon łatwo ulega biodegradacji. Utlenia się szybko w wyniku fotochemicznej reakcji w powietrzu.

12.3. Zdolność do bioakumulacji

Butanon nie ulega istotnej akumulacji (logPOW<1).

12.4. Mobilność w glebie

Mieszanina rozpuszczalna w wodzie – łatwo migruje w środowisku gruntowo-wodnym.

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Butanon nie spełnia kryteriów przeglądu dotyczących trwałości, ulegania bioakumulacji i toksyczności i dlatego nie może być uznany za PBT lub vPvB.

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Nie są znane inne szkodliwe skutki działania mieszaniny.

SEKCJA 13. Postępowanie z odpadami

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Przestrzegać przepisów obowiązującego w tym zakresie prawa:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. 2001 Nr 62, poz. 628) z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. 2001 Nr 63, poz. 638) z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2001 Nr 112, poz. 1206)

Nie dopuścić do przedostania się do kanalizacji. Niszczyć przez spalanie w specjalnie przygotowanych do tego celu urządzeniach odpowiadających przepisom w zakresie unieszkodliwiania odpadów.

Powstające odpady klasyfikuje się jako:

- odpadowa ciecz – proponowany kod odpadu 08 03 12* odpady farb drukarskich zawierające substancje niebezpieczne
- nasycone sorbenty (lub grunt) - proponowany kod odpadu 15 02 02* zużyte sorbenty, materiały filtracyjne, czyściwo i odzież ochronna.

Zalecane unieszkodliwianie: jak odpadów niebezpiecznych przez przekształcenie termiczne.

Opakowania:

Proponowane kody odpadów:

15 01 02 tworzywa sztuczne

15 01 01 papier i tektura

15 01 10* odpady opakowaniowe zanieczyszczone resztkami substancji niebezpiecznych.

Tworzywa sztuczne po odpowiednim przygotowaniu tj. usunięciu resztek substancji niebezpiecznych można zaklasyfikować jako 15 01 02.

SEKCJA 14. Informacje dotyczące transportu

14.1. Numer UN (numer ONZ)

UN 1210

14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T230008	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament MT czarny 08	

FARBA DRUKARSKA (prężność par w temperaturze 50°C nie większa niż 110 kPa)

14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie 3/F1

14.4. Grupa pakowania II

14.5. Zagrożenia dla środowiska

Brak danych.

14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników

Transport na terenie użytkownika: należy zawsze transportować w zamkniętych pojemnikach, które znajdują się w pozycji pionowej.

14.7. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC

Nie przewiduje się transportu luzem.

SEKCJA 15. Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

Karta charakterystyki opracowana w oparciu o:

1. Dz. U. Nr 63, poz.322, Ustawa o substancjach chemicznych i ich mieszaninach z dnia 25 lutego 2011 r.
2. Dz. U. 2012, poz. 1018, Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji chemicznych i ich mieszanin
3. Dz. U. 2012, poz. 445, Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2012 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz niektórych mieszanin
4. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE
5. Dz. U. 2014 poz. 817, Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy
6. Dyrektywa Komisji 2000/39/WE z dnia 8 czerwca 2000 r. ustanawiająca pierwszą listę indykatorywnych wartości granicznych narażenia na czynniki zewnętrzne podczas pracy w związku z wykonaniem dyrektywy Rady 98/24/EWG w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym z czynnikami chemicznymi w miejscu pracy.
7. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r., w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin zmieniające i uchylające dyrektywę 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006.
8. Rozporządzenie Komisji (WE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Nie dokonano oceny bezpieczeństwa chemicznego mieszaniny.

SEKCJA 16. Inne informacje

Wykaz i treść skrótów oraz zwrotów H wymienionych w SEKCJA 3.

H225	Wysoce łatwopalna ciecz i pary
H319	Działa drażniąco na oczy
H336	Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T230008	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament MT czarny 08	

H411	Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki
EUH066	Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry
Flam. Liq.	Substancja ciekła łatwopalna
Eye Irrit.	Działanie drażniące na oczy
Aquatic Chronic	Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego
STOT SE	Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe

Szkolenia:

Pracodawca jest zobowiązany do przeszkolenia wszystkich pracowników, którzy mają kontakt z produktem w zakresie postępowania, bezpieczeństwa i higieny, oraz do poinformowania o zagrożeniach i środkach ochrony indywidualnej wyszczególnionych w tej karcie charakterystyki.

Klasyfikacji mieszaniny dokonano metodą obliczeniową.

Wykaz zmian dokonanych przy aktualizacji karty:

Dokument dostosowano do wymagań Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).

Niniejsza karta opracowana została na podstawie karty charakterystyki dostarczonej przez producenta i/lub internetowych baz danych oraz obowiązujących przepisów dotyczących niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych. Karta ma charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowi umownego stosunku prawnego.